T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/31
KARAR NO : 2024/394
KARAR TR : 07/10/2024

ÖZET: 1416 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca Almanya'da doktora öğrenimi gören davacının, doktora eğitimini azami yasal sürede tamamlayamadığından bahisle, imzalamış olduğu taahhüt ve kefalet senedi uyarınca, tazminat takibatına geçilmesine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : B.D
Vekili : Av. H. D
Davalı : Milli Eğitim Bakanlığı
Vekili : Av. T. Ç

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili, 1416 sayılı Kanun kapsamında davacının yurtdışında yaptığı öğrenimle ilgili taahhüdünü ihlâl ettiğinden bahisle, tarafına yapılan ödemelerin (22.197,27 TL ve 182.209,29 Euro) 30 gün içinde ödenmesi yahut taksitlendirme talebinde bulunulması gerektiği, aksi takdirde borç bildirimi yapılmak suretiyle söz konusu kamu alacağının tahsili amacıyla yargı yoluna başvurulacağının bildirilmesine ilişkin 08/08/2023 tarihli ve 81153352 sayılı işlem ile bu işlemin dayanağı olan, süresinde doktora eğitimini tamamlayamadığından bahisle, 05/05/2022 tarihi itibarıyla öğrencilikle ilişiğinin kesilmesi ve tazminat takibatına geçilmesine ilişkin 27/03/2023 tarih ve 73097657 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Yükseköğretim ve Yurtdışı Eğitim Genel Müdürlüğü işlemlerinin hukuka aykırı olduğunuileri sürerek iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

2. Davalı vekili, süresi içinde verdiği cevap dilekçesinde, davanın borç bildiriminin iptali istemine yönelik kısmının idari yargı yerinde çözülmesi gerektiğinden bahisle görev itirazında bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

3. **Ankara 12. İdare Mahkemesi 19/10/2023 tarih ve E.2023/1571 sayılı kararı**ile, 08/08/2023 tarih ve 81153352 sayılı borç bildirim işlemi ile bu işlemin dayanağı olan davacının öğrencilikle ilişiğinin kesilmesine ilişkin işlemin zincir işlemler niteliğinde olduğu, öte yandan tek başına borç bildirim işlemlerine karşı açılan davalarda idari yargı makamlarınca davanın incelenmeksizin reddine karar verildiği hususları göz önüne alındığında, uyuşmazlığın kamu hukuku hükümlerine göre görüm ve çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, davalı idarenin görev itirazınınreddine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir :

"...Dava dosyasının incelenmesinden; davacının 1416 sayılı Kanun kapsamında yurt dışında yaptığı öğrenimle ilgili taahhüdünü ihlal ettiğinden bahisle tarafına yapılan ödemelerin (22.197,27-TL ile 182.209,29 EURO) 30 gün içinde ödenmesi yahut taksitlendirme talebinde bulunulması gerektiği, aksi takdirde borç bildirimi yapılmak suretiyle söz konusu kamu alacağının tahsili amacıyla yargı yoluna başvurulacağının bildirilmesine ilişkin 08/08/2023 tarih ve 81153352 sayılı işlem ile bu işlemin dayanağı süresinde doktora eğitimini tamamlayamadığından bahisle 05/05/2022 tarihi itibarıyla öğrencilikle ilişiğinin kesilmesi ve tazminat takibatına geçilmesine ilişkin 27/03/2023 tarih ve 73097657 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Yükseköğretim ve Yurt Dışı Eğitim Genel Müdürlüğü işlemlerinin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı,

Uyuşmazlığın iki ayrı işlemden oluştuğu, bunlardan davacının sağlık sorunları nedeniyle öğrencilikle ilişiğinin kesilmesi talebinin reddine ilişkin işlemin davalı idarenin kamu gücüne dayalı olarak ve tek yanlı irade açıklaması sonucu tesis etmiş olduğu bir işlemden kaynaklandığı hususunun tartışmasız olduğu, bu işleme dayanılarak davacının eğitimi için yapılan harcamaların toplamının (22.197,27-TL ile 182.209,29 EURO) 30 gün içinde ödenmesi yahut taksitlendirme talebinde bulunulması gerektiği, aksi takdirde borç bildirimi yapılmak suretiyle söz konusu kamu alacağının tahsili amacıyla yargı yoluna başvurulacağının bildirilmesine ilişkin 08/08/2023 tarih ve 81153352 sayılı işlemin de dava konusu edildiği, davalı idarece 08/08/2023 tarih ve 81153352 sayılı işlemin adli yargının görevine girdiği ileri sürülmekte ise de; 08/08/2023 tarih ve 81153352 sayılı borç bildirim işlemi ile bu işlemin dayanağı olan davacının öğrencilikle ilişiğinin kesilmesine ilişkin işlemin zincir işlemler niteliğinde olduğu, öte yandan

tek başına borç bildirim işlemlerine karşı açılan davalarda idari yargı makamlarınca davanın incelenmeksizin reddine karar verildiği (Bknz. Benzer bir uyuşmazlıkta Ankara Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesi'nin 11/11/2022 tarih ve E:2022/3096, K:2022/3488 saydı kararı) hususları göz önüne alındığında uyuşmazlığın kamu hukuku hükümlerine göre görüm ve çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu anlaşıldığından; davalı idarenin görev itirazının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle; davalı idarenin görev itirazının reddine, 2247 sayılı Kanunun 12. maddesi uyarınca kararın taraflara tebliğine, kararın tebliğinden itibaren (15) gün içerisinde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına sunulmak üzere Mahkememize verilecek üç nüsha dilekçe ile itiraz edilebileceğinin davalı idareye bildirilmesine..."

4. Davalı vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile Uyuşmazlığın taahhütname ve kefaletnameden kaynaklanan kısmı yönünden olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiştir.

B. Olumlu Görev Uyuşmazlığı Çıkarılmasına İlişkin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı Talebi

5. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 10. ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Konunun çözümü için uyuşmazlığın temelini oluşturan işlemin incelenmesi gerekmektedir. Dava konusu uyuşmazlık, taraflar arasındaki sözleşmeden, diğer bir ifadeyle taahhütname ve kefalet senedinde yer alan borçtan kaynaklanmaktadır. 1416 sayılı Kanun'un 10. maddesinde: "Müsabakada kazanan ve gönderilmeleri kararlaştırılan talebeden bu kanun ile kendilerine tahmil olunan mecburiyetleri ifa edeceklerine dair Maarif Vekaletince birer taahhütname alınır ve bu taahhütnamelerin tasdikli birer sureti alakadar makamlara verilir." şeklinde, 19. maddesinde: "Geriye çağrılan talebe ile tahsillerini bitirerek iki ay zarfında avdet eylemeyen, 17 nci ve 18 inci maddeler mucibince müracaat ve teklif olunan hizmetleri kabul etmeyen talebe ile bunlardan mecburi hizmet müddeti içinde istifa eden veyahut memuriyetten ihraç cezasına uğrayanlar, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ek 34 üncü maddesine göre tahsil masraflarını faizleriyle birlikte ödemeye mecburdur. Faiz borcunun hesaplanmasında, öğrencilerin taahhüdünü ihlal ettiği tarih faiz başlangıç tarihi olarak esas alınır. Yurt dışına gönderilenlerden ruh veya beden sağlığının öğrenimini sürdürmesine imkân tanımaması durumu, eğitim ve araştırma hastaneleri veya üniversite hastanelerinden alınacak sağlık kurulu raporu ve bu hususla ilgili olarak Millî Eğitim Bakanlığınca istenen diğer destekleyici belgeler ile tespit edilenlerin öğrencilikle ilişiği kesilir. Bu kişilerden tahsil masrafı istenmez ve bu kişiler mecburi hizmetle yükümlü tutulmaz." şeklinde düzenleme yer almaktadır.

Olayda, davacının yüksek lisans öğrenimi için yurt dışına gönderilmeden önce Isparta 4. Noterliğinin 20.11.2009 tarihli ve 9412 yevmiye numaralı yüklenme senedi ile yüksek lisans öğreniminden sonra doktora öğrenimi için aynı Noterliğin 01.10.2013 tarihli /fe ,8782 yevmiye numaralı ek kefalet senedi ve ek yüklenme senedi düzenlenerek Millî Eğitim Bakanlığına sunulduğu, bu senetlerde davacının yükümlülüklerini ihlal etmesi hâlinde senetlerde belirtilen tutarı Milli Eğitim Bakanlığına ödemeyi kabul ve taahhüt ettiği anlaşılmıştır. Söz konusu taahhütname ve kefalet senetleri ile mecburi hizmet yükümlülüğü ya da parasal karşılığı taahhüt edilmek suretiyle Millî Eğitim Bakanlığı ile davacı arasında, tarafların karşılıklı hak ve yükümlülüklerini içeren bir sözleşme ilişkisi kurulduğu açıktır. Dosyanın incelenmesinde, tazminat takibatına geçilmesine ilişkin 27.03.2023 tarihli ve 73097657 sayılı işlemin de iptali talep edilmekle birlikte uyuşmazlığın özünün, davacının yurt dışı öğrenimini tamamlayamaması sebebiyle davalı idarenin taahhütname ve kefalet senedi uyarınca 22.197,27 TL ve 182.209,29 € bedelin ödenmesi gerektiğine ilişkin işleminin iptali talebinin olduğu anlaşılmaktadır.

Bu nedenle, taahhütname ve kefalet senedinde, davacı ve kefilleri tarafından tek taraflı olarak imzalanarak idareye karşı taahhütte bulunulması karşısında, davacının, belirtilen miktarın ödenmesine ilişkin işlemin iptali istemiyle açtığı davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Uyuşmazlık Mahkemesinin, 30.12.2013 tarihli ve 2013/1621 Esas, 2013/1834 Karar; 02.06.2014 tarihli ve 2014/667 E., 2014/706 K. ve 05.04.2021 tarihli ve 2021/78 E., 2021/155 K. sayılı kararlarında da benzer hususların açıkça vurgulandığı görülmektedir.

KARAR : Yukarıda açıklanan nedenlerle 2247 sayılı Kanun'un 10. ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine..."

6. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca, dosya Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

7. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesine göre Danıştay Başsavcısının da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

III.BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCESİ

8. Danıştay Başsavcısı uyuşmazlığın, ödenmesi gereken tutara ilişkin olmadığı, statü hukukundan kaynaklanan hak ve yükümlülüklere ilişkin hususlardan kaynaklandığı ve icrai niteliği bulunmaması nedeniyle İdarî Yargılama Usulü

Kanunu'nun 14 ve 15. maddeleri uyarınca ilk inceleme aşamasında karara bağlanması gereken borç bildiriminden kaynaklandığı; bu itibarla 2577 sayılı Kanun'un 2. maddesinin (1-a) işaretli bendinde sayılan iptal davaları kapsamında görüm ve çözümünde İdarî yargının görevli bulunduğu gerekçesiyle yapılan başvurunun reddi gerektiği yolunda düşünce vermiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

"...Dava dilekçesi ve eklerinin incelenmesinden; 1416 sayılı Kanun kapsamında yurtdışında yaptığı öğrenimle ilgili taahhüdünü ihlal ettiğinden bahisle davacının öğrencilikle ilişiğinin kesilmesine ilişkin işlem tesis edildiği ve bu işleme dayanılarak kendisine ödenen tutarın iade edilmemesi hâlinde yargı yoluna başvurulacağının bildirilmesi üzerine bu iki işleme karşı birlikte dava açıldığı anlaşılmaktadır.

Davacı adına çıkartılan borcun ilgili mevzuat uyarınca tahsil edileceğine ilişkin olarak bilgilendirici mahiyette olan bu işlem üzerine rızaen ödeme yapılmaması halinde 5018 sayılı Kanunun 71. maddesi uyarınca çıkarılan Yönetmelik hükümleri uyarınca icra takibi ya da adlî yargı mercilerinde dava açma yoluna gidileceğinden, iptali istenen yazının, davacının hukukî durumunda bir değişiklik meydana getirmemesi nedeniyle, İdarî davaya konu olabilecek kesin ve yürütülmesi gereken bir İşlem niteliğinde olmadığı açıktır.

Davacının sağlık sorunları nedeniyle öğrencilikle ilişiğinin kesilmesi talebinin reddine ilişkin işlemin davalı idarenin kamu gücüne dayalı olarak ve tek yanlı irade açıklaması suretiyle tesis edilmiş bir İdarî işlem olduğu hususunda tereddüt bulunmamakta olup, bu işleme dayanılarak davacının eğitimi için yapılan harcamalar toplamının 30 gün içinde ödenmesi yahut taksitlendirme talebinde bulunulması gerektiği, aksi takdirde borç bildirimi yapılmak suretiyle söz konusu kamu alacağının tahsili amacıyla yargı yoluna başvurulacağının bildirilmesine ilişkin 08/08/2023 tarihli ve 81153352 sayılı işlem de davaya konu edilmiş olup, borç bildirim işlemi ile dayanağı olan öğrencilikle ilişiğin kesilmesine ilişkin işlem birbirinin devamı niteliğindedir. Sadece, borç bildirim işlemlerine karşı açılan davalar İdarî yargı mercilerince incelenmeksizin reddedilmektedir. (Danıştay İdarî Dava Daireleri Kurulu'nun E:2014/4118, K:2016/1075 sayılı kararı)

Uyuşmazlık, kefalet senedi uyarınca ödenmesi gereken tutarın tahsiline ilişkin değildir. Statü hukukundan doğan yükümlülüklere ilişkin olan ve icraî niteliği bulunmaması nedeniyle İdarî Yargılama Usulü Kanununun 14 ve 15. maddeleri uyarınca ilk inceleme aşamasında karara bağlanması gereken borç bildiriminden kaynaklanmaktadır. Bu itibarla 2577 sayılı Kanunun 2. maddesinin (1-a) işaretli bendinde sayılan iptal davaları kapsamında görüm ve çözümünde İdarî yargı görevli bulunmaktadır.

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin E:2021/399, K:2021/419 sayılı, E:2021/472,K:2021/449 sayılı ve E:2021/609, K:2022/39 sayılı kararları da bu görüşü destekler niteliktedir.

SONUÇ: Açıklanan nedenle, 2247 sayılı Kanunun 13. maddesi uyarınca yapılan başvurunun reddi gerektiği düşünülmektedir..."

IV. İLGİLİ HUKUK

9. 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun 'un 10. maddesi şöyledir:

"*Müsabakada kazanan ve gönderilmeleri kararlaştırılan talebeden bu kanun ile kendilerine tahmil olunan mecburiyetleri ifa edeceklerine dair Maarif Vekaletince birer taahhütname alınır ve bu taahhütnamelerin tasdikli birer sureti alakadar makamlara verilir."*

10. 1416 sayılı Kanun 'un 11. maddesi şöyledir:

"Bir talebenin tahsilini ikmal etmesi o talebenin tahsil planında gösterilen merhaleleri geçmesi demektir. Hastalık veya herhangi meşru ve fevkalade bir hal vakı olmadıkça talebenin tahsil planında gösterilen müddette tahsilini bitirmemesi o talebenin geriye çağrılmasını icap ettirir."

11. 1416 sayılı Kanun 'un 19. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 2/12/2016-6764/17 md.)

Geriye çağrılan talebe ile tahsillerini bitirerek iki ay zarfında avdet eylemeyen, 17 nci ve 18 inci maddeler mucibince müracaat ve teklif olunan hizmetleri kabul etmeyen talebe ile bunlardan mecburi hizmet müddeti içinde istifa eden veyahut memuriyetten ihraç cezasına uğrayanlar, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ek 34 üncü maddesine göre tahsil masraflarını faizleriyle birlikte ödemeye mecburdur. (Ek cümle:3/6/2021-7326/14 md.) Faiz borcunun hesaplanmasında, öğrencilerin taahhüdünü ihlal ettiği tarih faiz başlangıç tarihi olarak esas alınır.

Yurt dışına gönderilenlerden ruh veya beden sağlığının öğrenimini sürdürmesine imkân tanımaması durumu, eğitim ve araştırma hastaneleri veya üniversite hastanelerinden alınacak sağlık kurulu raporu ve bu hususla ilgili olarak Millî Eğitim Bakanlığınca istenen diğer destekleyici belgeler ile tespit edilenlerin öğrencilikle ilişiği kesilir. Bu kişilerden tahsil masrafı istenmez ve bu kişiler mecburi hizmetle yükümlü tutulmaz."

V. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp

SARICALAR, Seyfi HAN, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/10/2024 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27.maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin anılan Kanun'un 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak davanın borç bildiriminin iptali istemine ilişkin kısmına yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısınca 10. maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

13. Raportör-Hakim Şerife ÖZDOĞAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

14. Dava, davacının 1416 sayılı Kanun kapsamında yurt dışında yaptığı öğrenimle ilgili taahhüdünü ihlal ettiğinden bahisle, tarafına yapılan ödemelerin 30 gün içinde ödenmesi yahut taksitlendirme talebinde bulunulması gerektiği, aksi takdirde borç bildirimi yapılmak suretiyle söz konusu kamu alacağının tahsili amacıyla yargı yoluna başvurulacağının bildirilmesine ilişkin 08/08/2023 tarih ve 81153352 sayılı işlem ile bu işlemin dayanağı süresinde doktora eğitimini tamamlayamadığından bahisle, 05/05/2022 tarihi itibarıyla öğrencilikle ilişiğinin kesilmesi ve tazminat takibatına geçilmesine ilişkin 27/03/2023 tarih ve 73097657 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Yükseköğretim ve Yurt Dışı Eğitim Genel Müdürlüğü işlemlerinin iptali istemiyle açılmış; davanın borç bildirimine ilişkin kısmı yönünden olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmıştır.

15. Olayda, davacının yüksek lisans öğrenimi için yurt dışına gönderilmeden önce Isparta 4. Noterliğinin 20/11/2009 tarihli ve 9412 yevmiye numaralı yüklenme senedi ile yüksek lisans öğreniminden sonra doktora öğrenimi için aynı Noterliğin 01/10/2013 tarihli 8782 yevmiye numaralı ek kefalet senedi ve ek yüklenme senedi düzenlenerek Millî Eğitim Bakanlığına sunulduğu, bu senetlerde davacının yükümlülüklerini ihlal etmesi hâlinde senetlerde belirtilen tutarı Milli Eğitim Bakanlığına ödemeyi kabul ve taahhüt ettiği anlaşılmıştır. Söz konusu taahhütname ve kefalet senetleri ile mecburi hizmet yükümlülüğü ya da parasal karşılığı taahhüt edilmek suretiyle Millî Eğitim Bakanlığı ile davacı arasında, tarafların karşılıklı hak ve yükümlülüklerini içeren bir sözleşme ilişkisi kurulduğu açıktır.

16. Dosyanın incelenmesinden, tazminat takibatına geçilmesine ilişkin 27/03/2023 tarihli ve 73097657 sayılı işlemin de iptali talep edilmekle birlikte uyuşmazlığın özünün, davacının yurt dışı öğrenimini tamamlayamaması sebebiyle davalı idarenin taahhütname ve kefalet senedi uyarınca 22.197,27 TL ve 182.209,29 € bedelin ödenmesi gerektiğine ilişkin işlemin iptali talebinin olduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle, taahhütname ve kefalet senedinde, davacı ve kefilleri tarafından tek taraflı olarak imzalanarak idareye karşı taahhütte bulunulması karşısında, davacının, belirtilen miktarın ödenmesine ilişkin işlemin iptali istemiyle açtığı davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

17. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının başvurusunun kabulü ile, davalı vekilinin görev itirazının reddine ilişkin Ankara 12. İdare Mahkemesinin 19/10/2023 tarih ve E.2023/1571 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Ankara 12. İdare Mahkemesinin 19/10/2023 tarih ve E.2023/1571 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

07/10/2024 tarihinde, Üye Ahmet ARSLAN'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Doğan	Eyüp	Seyfi
YAŞAR	AĞIRMAN	SARICALAR	HAN

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal

KARŞI OY

Dava, 1416 sayılı Kanun kapsamında davacının yurtdışında yaptığı öğrenimle ilgili taahhüdünü ihlâl ettiğinden bahisle, tarafına yapılan ödemelerin (22.197,27 TL ve 182.209,29 Euro) 30 gün içinde ödenmesi yahut taksitlendirme talebinde bulunulması gerektiği, aksi takdirde borç bildirimi yapılmak suretiyle söz konusu kamu alacağının tahsili amacıyla yargı yoluna başvurulacağının bildirilmesine ilişkin 08/08/2023 tarihli ve 81153352 sayılı işlem ile bu işlemin dayanağı olan, süresinde doktora eğitimini tamamlayamadığından bahisle 05/05/2022 tarihi itibarıyla öğrencilikle ilişiğinin kesilmesi ve tazminat takibatına geçilmesine ilişkin 27/03/2023 tarihli ve 73097657 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Yükseköğretim ve Yurtdışı Eğitim Genel Müdürlüğü işlemlerinin hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istemiyle açılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-a maddesinde, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları idari dava türleri arasında sayılmıştır.

Davacının bu taahhüt ve kefalet senedini idare ile eşit düzeyde olarak, isteği ve özgür iradesi ile imzaladığından söz etmeye olanak bulunmadığından, ortada özel hukuk alanını ilgilendiren bir uyuşmazlık bulunmamaktadır.

Özel hukuk hükümlerine göre yapılmayan, statü hukukundan kaynaklanan hak ve yükümlülüklere dair mecburi hizmet, atanma, ilişik kesme gibi hususları içeren ve Yönetmelik uyarınca 2547 sayılı Yasanın 35. maddesine göre yapılacak görevlendirmelerde imzalanması zorunlu tutulan dava konusu taahhüt ve kefalet senedi bu özellikleri nedeniyle tipik bir idari sözleşmedir.

Bu itibarla, idarece kamu gücüne dayanılarak ve tek taraflı irade ile kurulan taahhüt ve kefalet senedine ilişkin uyuşmazlığın 2577 sayılı Kanun'un 2/1-a maddesinde sayılan iptal davaları kapsamında görüm ve çözümünde idari yargı görevli bulunduğundan mecburi hizmet yükümlülüğünün kaldırılması talebiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin işlem ile yüklenme ve kefalet senedinin iptaline yönelik uyuşmazlığın çözümünde adli yargıyı görevli kabul eden çoğunluğun kararına katılmıyoruz.

Üye
Ahmet ARSLAN